

zaPAU

AMBITNI NAPRZÓD!

Tekst ABBY („PAUza Akademicka” 71), komentarze Staroego Zgreda (73 i 78) i felieton Pani Redaktor Magdaleny Bajer (75/76), skłaniają mnie do powtórnego zabrania głosu.

Tym razem chciałbym włączyć się do dyskusji na temat uczelni niepublicznych, dyskusji którą rozpoczął w „PAUZie Akademickiej” (65) Rektor WSB w Nowym Sączu, dr Krzysztof Pawłowski. Jego tekst, a także następne: Profesorów Jerzego Malca (71), Adama Koseskiego (74) i Stanisława Mocka (75/76), jasno wskazują na to, co intuicyjnie wszyscy czujemy: szkoły niepubliczne są dramatycznie zróżnicowane. Obok poważnych instytucji edukacyjnych mamy również wiele szkół o żenującym poziomie, gdzie dochodzi do – tak to, niestety, trzeba nazwać – sprzedaży dyplomów.

Wymienieni Rektory, ubolewając – słusznie – nad tym stanem rzeczy, postulują równocześnie „wyrównanie szans” w konkurencji uczelni państwowych i niepaństwowych. Widzę w tym pewną sprzeczność. Przecież ten ogromny balast szkół, niewiele mających wspólnego ze szkolnictwem WYŻSZYM, w sposób istotny wpływa na ogólny obraz WSZYSTKICH uczelni niepaństwowych. I stanowi poważną przeszkodę w staraniach o wyrównanie szans. Nikt bowiem rozsądny nie może przystać na finansowanie przez państwo pseudouczelni.

Przez pewien czas wyrażano nadzieję, że sprawę rozwiąże ciśnienie ze strony rynku. Ponieważ nadchodzi niż demograficzny, zmniejsza się liczba młodych ludzi chcących studiować, i wobec tego wiele szkół niepaństwowych po prostu nie wytrzyma konkurencji i zniknie. To zapewne prawda, ale pozostaje pytanie czy znikną te najgorsze, których należałoby się pozbyć. Otóż, jak zapewniają nas Rektory, liczyć na to nie można, bo zapotrzebowanie na „łatwe” dyplomy będzie zapewne trwało jeszcze długo (a może nawet zawsze, jak do dzisiaj w USA). Jest więc bardzo prawdopodobne, że pierwszymi ofiarami będą właśnie szkoły dobre, które oczywiście muszą być droższe. Bo w naszym kraju ciągle jeszcze cena jest podstawowym kryterium zakupu towaru lub usługi.

Czy jest jakieś wyjście? Trudno o precyzyjną odpowiedź, ale wydaje mi się, że pierwszym krokiem winno być jasne i zdecydowane odróżnienie poważnych niepaństwowych placówek edukacyjnych od reszty, stanowiącej balast. Taki sygnał musi pójść zarówno do społeczeństwa jak i do władz. Na pytanie kto powinien tego sygnału dostarczyć odpowiedź jest oczywista: ten, kto jest zainteresowany, czyli po prostu właśnie te najlepsze uczelnie niepaństwowe. Nikt tego za nich nie zrobi. Z dość jasnych powodów.

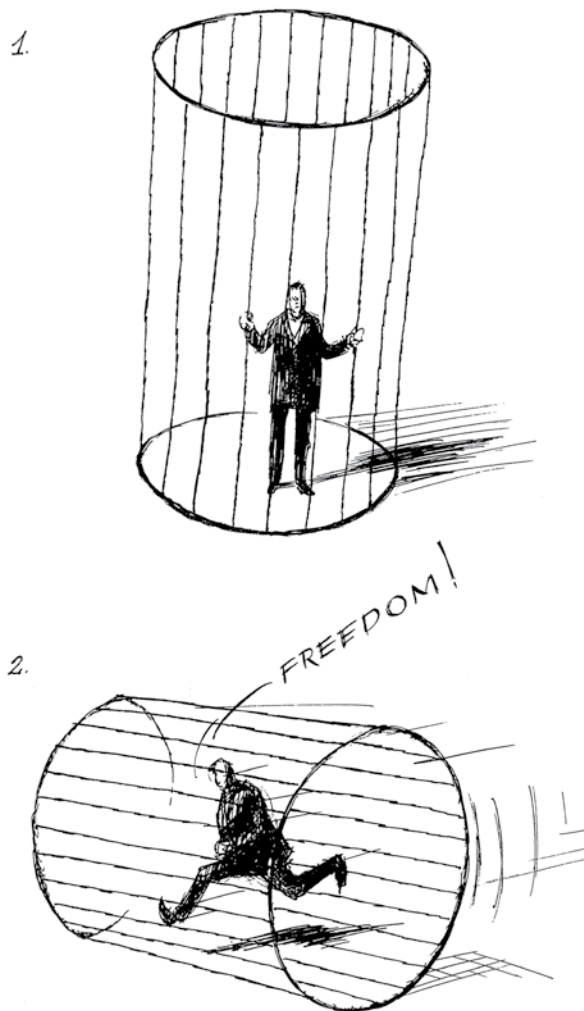
Zwracam się więc z apelem, podobnym do tego jaki ABBA wystosował(a?) kilka tygodni temu (71), do rektorów uniwersytetów państwowych. Panowie Rektory AMBITNYCH szkół niepaństwowych, porozumcie się, walnijcie pięścią (pięściami?) w stół i ogłoście powstanie KONFERENCJI FLAGOWYCH UCZELNI NIEPAŃSTWOWYCH. Sformułujcie kryteria i zaproście wszystkich do poddania się ocenie. Naprawdę już wystarczająco długo ciągniecie za sobą (i w ten sposób firmujecie) ogon słabeuszy i hochsztaplerów.

Dlaczego jednak wypowiedziałem się sceptycznie o apelu ABBY (74), a teraz występuję z podobną sugestią do uczelni niepaństwowych? Po prostu wydaje mi się, że większość tych uczelni znajduje się dzisiaj w tak krytycznej sytuacji, że ruch ten nie może im już zaszkodzić. Wrażenie to wzmocniło się, gdy słuchałem fragmentów dyskusji podczas niedawnej konferencji w Krakowskiej Akademii im. Frycza-Modrzewskiego.

Nie ma, rzecz jasna, żadnych gwarancji, że krok taki przybliży wyrównanie szans uczelni publicznych i niepublicznych. Ale – moim zdaniem – jego zaniechanie z pewnością ten proces opóźni, a nawet w ogóle uniemożliwi.

Hic Rhodus, hic salta!

ANDRZEJ BIAŁAS
20 kwietnia 2010



PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – Tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Stanisław Rodziński, Adam Strzałkowski, Andrzej Szczeklik, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Jerzy Wyrozumski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Marian Nowy – redaktor naczelny, Andrzej Kobos – z-ca redaktora naczelnego, Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny, Witold Brzostkowski – fotoskład.

Adres dla korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl
Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Subskrypcja: bezpłatną elektroniczną prenumeratę PAUzy można zamówić wysyłając e-mail na adres: pauza@pau.krakow.pl